

GRANTIS ÚSTÍ NAD ORLICÍ

VĚRA LUDÍKOVÁ
OTISKY VESMÍRU

O T I S K Y
V E S M Í R U

V Ě R A L U D Í K O V Á

© Věra Ludíková, 2012

© Petr Minka, 2012

ISBN 978-80-86619-38-5

L

PŘEDMLUVA

Naplňuje mě nadějí i povzbuzením, když ve světě, napohled zamořeném čistě sobeckými ambicemi, potkám inteligentní lidi, odhodlané prospět veřejnému zájmu a dobru společnosti. Během jednání České konference v květnu 2011 jsem poznal plný sál takových lidí – lidí, kteří každým dnem usilují o blaho svého národa i světa. Když konference začínala, přál jsem si z hloubi duše, aby nebesa seslala povzbuzení těm, kteří by mohli jakýmkoli způsobem sehrát klíčovou roli ve vytváření lepší společnosti, a to kdekoli na světě.

Na shromáždění konference promluvila i paní Věra Ludíková, kterou pořadatelé požádali o příspěvek, a má prosba byla vyslyšena. Tato dáma na mě učinila obrovský dojem. Uchvátila mne svou schopností oslovit celé shromáždění vysoce vědeckými a filozofickými myšlenkami, které dokázala převést do jednoduchého, pochopitelného a dokonce hřejivého jazyka. Nebylo těžké pochopit, proč o příspěvek požádali právě ji.

Když skončila svůj projev, měl jsem to potěšení a privilegium se s ní osobně setkat. Během našeho rozhovoru jsem s velkou radostí zjistil, že v blízké budoucnosti plánuje publikovat obsah svého projevu také knižně. Ačkoli jsme hovořili prostřednictvím tlumočnicka, byl jsem její osobností okouzlen stejně jako předtím obsahem jejího proslovu.

V posledních letech jsem v Japonsku navázal spolupráci a přátelství s několika osobnostmi zabývajícími se antropologickými vztahy a souvislostmi. Sdílejí podobný smysl a cit pro harmonii a komplementaritu vědeckých, filozofických a duchovních principů, a snad proto se nabízí myšlenka, jak prospěšná pro celý svět by byla vzájemná výměna mezi západní a asijskou kulturou a jejich harmonické souznění. Vlastní zkušenost s přáteli z Japonska a setkání s paní Věrou Ludíkovou to jen potvrzují. Vzájemná výměna a obohacení však musí překročit rámec akademické diskuse. S pomocí, která se rodí z porozumění, přátelství a srdečných vztahů, lze dosáhnout

podstatného příspěvku ke kulturnímu rozvoji a světovému míru.

Za otevřenost a velkorysost, s níž otevřela prostor své knihy příspěvku z druhého konce světa a ze zcela odlišné kultury, bychom měli být paní Věře Ludíkové velice zavázáni.

Pevně doufám, že epilog této knihy, jehož autorem je pan Yoshimichi Katsumoto, pomůže při vystavění mostu mezi velkým bohatstvím evropské kultury, kterou kniha paní Věry Ludíkové představuje, a japonskou veřejností. Jsem si také jist, že i my, Evropané, se můžeme moudrostí Orientu a jeho srdcem obohatit.

Rád bych poděkoval autorce knihy a všem jejím přispěvatelům. Všem čtenářům z celého srdce přeji hluboký zážitek nejen z četby napsaných slov, ale i z toho, co je vepsáno mezi řádky.

Anton Gubser,
ředitel Japan Society of Humanistic Anthropology
Association pro Evropu

Lidem a do celého Vesmíru posílej poselství na prahu Nového věku, posílej vzkaz. Dál jdi až za okraj zapsaných slov a nakroč vstříc jejich naplnění. Nejprve pozorně naslouchej vesmírným chvěním a snaž se porozumět veliké tvůrčí síle, zákonům Božím. Dostane se ti milosti uvidět světlo v beznadějích a zmatcích, když se před tebou ve chvíli prozření odvíjí jediná schůdná cesta k nutné duchovní obrodě lidstva; zatím je však pro většinu z nás zahalená závojem tajemství i mlčením.

*Modrá planeta bájemi opředená,
vynořená z velikých tajemství,
ještě plná prvotních chvění,
vyloupla se z časoprostoru,
z neznámých strunných znění,
ze stejných molekul a prvků,
z dimenzí, jež jsou nám skryté...*

Na počátku všeho nám dosud známého a poznatelného byla původní představa s nekonečným potenciálem, Boží vůle, vše zahrnující intelekt, který tušíme a jen z nepatrné části poznáváme, a všeobjímající láska, kterou vnímáme srdcem. V nesmírně malém časovém úseku, kdy ještě nebyly naplněny pojmy času ani prostoru, byla vložena tato základní informace do všeplatných vesmírných zákonů, jejichž součástí jsme i my, lidé. Život byl od samého počátku připravován.

*Řekni, duše, jak jsi žila,
že jsi klid svůj pohodila
k věcem zbytečným...*

Byla to snad náhoda, která stála u zrodu Univerza, anebo byl směr předem určený – to jsou dvě zásadní otázky, jež daly vznik dvěma odlišným filozofiím, materialistické a idealistické; ani jedna z nich nedokáže uspokojivě vysvětlit, kde se vzal život a jaká je jeho podstata.

Vědní obory jako matematika, fyzika a biologie dnes sledují původ Univerza až k jeho premateriálnímu stavu, kdy ještě neexistovala ani energie, ani hmota, jak je známe dnes. Mnohá tajemství života a Univerza už umí věda vysvětlit, řada objevů však ještě čeká na odhalení. To nejdůležitější, podstatu univerzální pravdy, jsme schopni vnímat především díky intuici.

*Duše si šeptá pro sebe,
po formulkách řeči se neptá.
Slzy jak míčky odkutálí,
až se jí někdo, s kým chce být,
proč trápí se, zeptá.*

Pravou hodnotu lásky nemůže zastoupit její pouhý popis, tu pochopíme až tehdy, působí-li prostřednictvím emocí. Právě tak je to i s naším vztahem k Univerzu a s pochopením jeho původu. Existuje představa, že nesobecké srdce bylo naplněno touhou po rovnocenném objektu lásky, a proto stvořilo základní Univerzum.

Archetyp *srdce* a *života* si zatím neuvědomuje sám sebe, svou podstatou je mimo hranice času a prostoru; rozvíjející se emoce a intelektuální schopnosti však formovaly vůli a společně pak definovaly dobro a štěstí, totiž altruismus a nesebeckou lásku. Vytvoření původního univerzálního srdce dává smysl víře v Boha jako stvořitele obětavé lásky.

Formování původního předobrazu bylo a je skutečným tvořivým aktem a jen promítnutím původního já do podstaty materiálního světa může docházet k trvalé výměně lásky, kdy objekt lásky si sám vybírá svou vlastní cestu; špatnou volbou by totiž uvízl v říši sobectví. Bůh dává lidem úplnou svobodu volby, nemůže si být proto jist konečným dobrým výsledkem.

*Proč ostýcháš se blízkosti,
když duše se už rozpoznaly.
Proč bojíš se mé blízkosti,
když duše se už dávno znaly.*

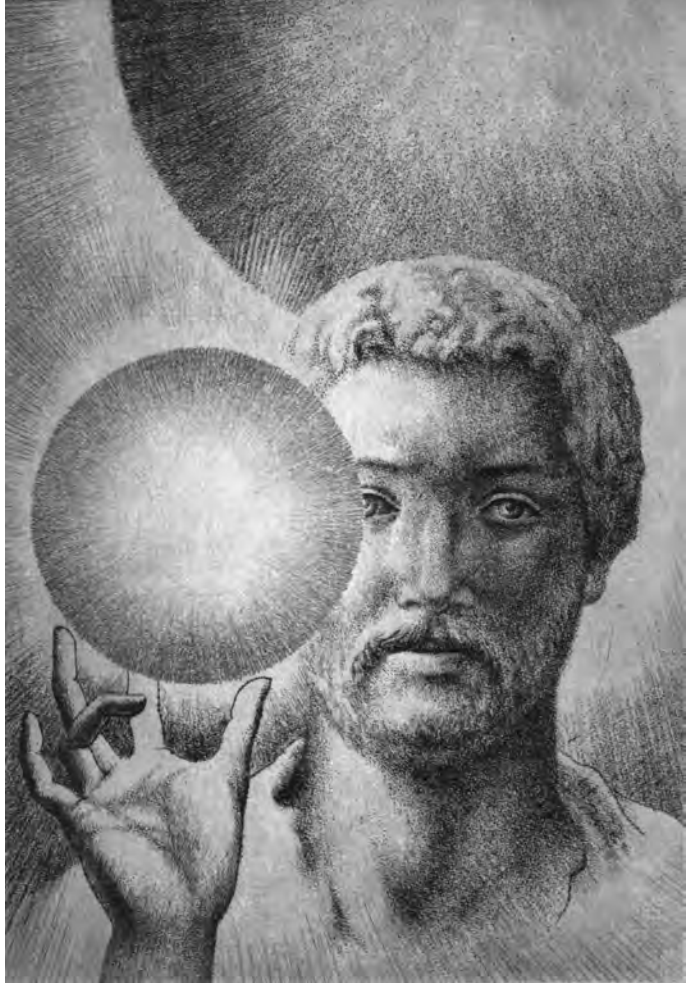
Láska vždy stojí úsilí, bez námahy se k ní dospět nedá. Jestliže milujeme a jsme přitahováni k předmětu svého zájmu, který je mimo nás, a cítíme k němu jistý závazek, rozšiřujeme své hranice, dochází k ukládání vnějšího světa do našeho nitra a může dojít až k *mystickému spojení* s celým Vesmírem; je to zvláštní pocit extáze, který je trvalý. Vždyť základem mysticismu je víra v jednotnou podstatu světa.

Člověk za své *já* považuje své sebeuvědomění nebo prostě vědomí, avšak uvnitř v sobě má bytost moudřejší, než je on sám – své nevědomí. Co je zdrojem, tou částí našeho já, která je moudřejší než my sami? Nevědomí jako by bylo vždy o krok napřed před vědomím. To je základní princip toho, jak naše mysl pracuje.

*Nalézáš klíček víry v člověka...
Souzníš s harmonickým chvěním,
šíříš kruhy harmonie,
objevíš království nebeské
v sobě!*

Mocná síla, která vzniká mimo lidské vědomí a povzbuzuje duchovní růst lidí, síla, na kterou si nemůžeme sáhnout, a přitom existuje a je reálná, je *milost*. Nemůžeme plně pochopit Vesmír a své místo v něm, a tedy ani smysl existence lidstva – pokud do svého systému představ nezahrneme fenomén milosti.

Lidské poznání se vytváří tak překotně, že lidská fantazie se ocitá až daleko za ním. Pohled na hvězdné nebe s vědomím, že pouze nepatrná část je pro nás vnímatelná – vždyť jen pět procent Vesmíru je složeno z nám známé hmoty, pětadvacet procent tvoří hmota temná a sedmdesát procent temná energie –, tudíž že Země a celý Vesmír jsou ponořeny v lázni skryté hmoty a energie, v nás budí nezměrný úžas a živí naši představivost (k těmto závěrům došli astrofyzikové při studiu supernov). Ve Vesmíru existuje gravitace způsobená působením temné hmoty, síla, kterou můžeme měřit, ale nevidíme ji.

*Prchavý čas se nadýchl do prostoru,
poslušný zákonů světelných roků.
Země je kamínek daleko plavený,
unášen s ní čas zpátky nevrátíš.*

Podle dnes všeobecně přijímané teorie vývoj Vesmíru začal Velkým třeskem (velkou explozí), okamžitým uvolněním nahromaděné energie. Celý Vesmír a jeho energie se uvolnily nepředstavitelnou explozí z malého, ale nesmírně hustého a žhavého zárodku. Nasvědčují tomu výsledky pozorování rozpínání Vesmíru, reliktního záření a další důkazy. K samotnému počátku se však tato teorie musela dopracovat s pomocí matematiky a fyziky elementárních částic.

*V krajnosti zažehněte v sobě lepší poloviny
nejpozději teď –
zbylý čas je vytepán
do tenounkého foliantu...*

Vesmír vznikl před třinácti miliardami sedmi sty miliony let nejdříve jako plazma z kvarků za obrovských teplot a hustot, kdy se kvarky, základní stavební částice hmoty, ve zlomku sekundy spojily v protony, neutrony a elektrony. Se dvěma kvarky (*up* a *down*) tvoří elektron základní stavební jednotky celého Vesmíru. Počet elementárních částic je přibližně tři sta.

V urychlovačích částic lze vysokoenergetickou srážkou těžkých iontů (někdy nazývanou „malým třeskem“) na kratičký okamžik ve velmi malém objemu vytvořit kvarkové plazma.

*Až ke hvězdám
vědění lidstva sahá,
tam zvířilo hvězdný prach,
k Bohu však zamíří
Láskou.*

První etapou byla doba temna, s hmotou vznikala gravitace, která tvořila hvězdy po dobu dvě stě milionů let. V té době vzniká z vodíku helium. Světlo, pásmo elektromagnetického vlnění, viditelné lidským okem, je atomy vyzařováno v nejmenších dávkách, světelných kvantech, označovaných jako fotony. Toto světlo se též rozpínalo, dnes z té doby, kdy *zářivé období* Vesmíru přecházelo do *hvězdného období*, zůstalo reliktní záření. Je podivuhodné, jakou „paměť“ má světelný paprsek, který po mnoho milionů i miliard let přenáší mezihvězdným prostorem důležité informace o svém zdroji do pozemských dalekohledů. Mohou proto být pořízeny snímky tohoto záření z doby, kdy byl Vesmír starý pouhých tři sta tisíc let, existují také snímky první galaxie s prvními hvězdami.

Všeobecně platí, že rychlost světla je tou nejvyšší rychlostí, kterou Vesmír zná. Nejnovější měření ukazují, že neutrina, subatomární částice, urazily vzdálenost 730 km o jednašedesát nanosekund rychleji než světlo. Nadsvětelná neutrina pravděpodobně přinutí vědce sáhnout na dogma částicové fyziky. Sterilní neutrina ukazují na jiné dimenze. Jiní vědci o tom pochybují...

Jedna z posledních hypotéz o vzniku Vesmíru je taková, že se mohl stvořit sám ze sebe, z ničeho...

*Proč struny, velká chvění,
mění podobu,
proč zhmotňují se...*

Přeměnu hmoty v energii zachytila známá Einsteinova rovnice $E = mc^2$, pro opačný proces vědci vymysleli Higgsův boson, „božskou částici“, o níž se předpokládalo, že mohla hrát zásadní roli ve stvoření Vesmíru po Velkém třesku. Bez tohoto základního stavebního kamene by se částice pohybovaly rychlostí světla a neměly hmotnost, nikdy by nevytvořily atomy, z nichž pak vznikaly hvězdy, planety a všechno ostatní... Existenci bosonu předpověděl tým teoretických fyziků vedený britským vědcem Peterem Higgsem. Tuto tajemnou částici zřejmě vědci přednedávnem spatřili a zdá se, že její hmotnost je stotřicetkrát větší, než mají protony v jádrech atomů. Tato nanejvýš důležitá částice, tento „svatý grál“ moderní fyziky, snad skutečně existuje...

EINSTEIN

RUTHERFORD

LAWRENCE

FERMI

Moderní fyzika stojí na dvou základních pilířích. Jedním je obecná relativita Alberta Einsteina, která je teorií pro chápání Vesmíru v těch největších měřítkách: hvězd, galaxií a dále až k obrovskému rozpínání Vesmíru samotného. Tím druhým pilířem je kvantová mechanika, která nabízí teorii pro pochopení Vesmíru nejmenších měřítek: molekul, atomů a dále až k subatomárním částicím, jako jsou elektrony a kvarky. Tyto dvě teorie, tak jak jsou dnes formulovány, nemohou *být pravdivé současně*, jsou vzájemně neslučitelné. Dlouho hledal Albert Einstein jednotnou teorii fyziky, avšak neuspěl. Takovou teorii, která posouvá sjednocení těchto zákonů o obří kus dopředu, je teorie superstrun – krátce strun.

*Proč neměl by mít prokreslené
do dlaní linky osudu, větvené čárky
do obrázků na křídlech...*

Zastánci teorie strun tvrdí, že všechny děje ve Vesmíru jsou ztělesněním jednoho velkého fyzikálního principu, jediné mistrovské rovnice; pojmenovali takzvané svinuté, skryté dimenze, dále však hledají vše vysvětlující „teorii všeho“, TOE (Theory of everything), anebo M-teorii (Mystery anebo Mother). Struny jsou podle nich kmitající velmi malé lineární útvary, které si můžeme představit jako jemné trhlínky v hladkém předivu prostoru. Vzhledem ke svým nepatrným rozměrům nemohou být složeny z atomů; naopak, každá elementární částice je určitým vibračním stavem některé kmitající struny. Struny, nekonečně tenké nitě a jejich chvění, jejich kmitočty jsou podstatou všeho, co známe...

*Na projekčním plátnu velkého režiséra
volá veliké Proč,
proč silné jak sopečná smršť:
proč dar svědomí člověk zneužívá?*

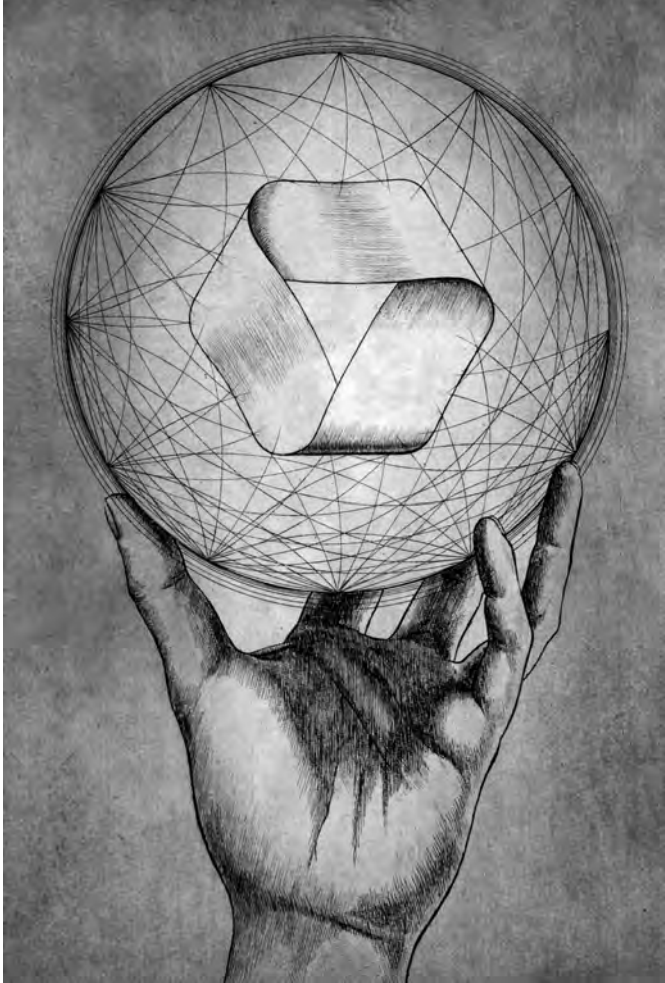
V našem Vesmíru jsme schopni pozorovat tři velké prostorové rozměry, které se podle astronomických pozorování prostírají do vzdálenosti patnácti miliard světelných let. Podle Einsteinových prací je další dimenzí čas (rozměrem od minulosti do budoucnosti). Vesmír je však více-rozměrný. Podle teorie strun existuje ještě šest dosud neznámých rozměrů, pevně svinutých do jednoho ze složitě vyhlížejících Calabiho-Yauových tvarů. Tyto dimenze jsou všudypřítomnou součástí prostoru, existují všude, proto se jakýkoliv pohyb děje nejen ve třech velkých, ale také v šesti svinutých dimenzích; jedna dodatečná dimenze v teorii strun – vedle devíti prostorových a jedné časové – byla původně přehlížena a vyplynula z přesnějších výpočtů. Hovoříme tedy o jedenácti rozměrech.

Kolik představ se nám vybaví pod pojmem skryté dimenze, skryté dimenze v nás...

*Sbíhají se poznatky,
proudy poznání jako vektory
k veliké ústřední myšlence...*

Někdy se teoretičtí fyzici rozhodují na základě estetického cítění – citu pro to, které teorie mají strukturu, již lze srovnat s krásou světa, v němž žijeme. Zvláště dnes, kdy vstupujeme do éry teorií popisujících vesmírné říše, stále hůře přístupné experimentům, fyzici spoléhají na estetiku; věří, že jim pomůže vyhnout se slepým uličkám, ve kterých by jinak mohli uvíznout. Dosud byl tento princip moudrým vodítkem. Ve fyzice, jakož i v umění, je klíčovou částí estetiky symetrie. Ty síly přírody, které se sjednocují nejen spolu navzájem, ale i se stavebními kameny hmoty, mají největší možnou symetrii, jsou *supersymetrické*.

Fyzici – a snad i většinou lidé – spoléhají na stabilitu Vesmíru. Vesmír se přitom mění od okamžiku k okamžiku nesčíslným množstvím způsobů. Avšak zákony ovládající takový vývoj jsou stálé a neměnné.

Úspěch při popisu mnoha rysů Vesmíru, od prvních chvil po Velkém třesku až po dnešek garantuje, že pokud se zákony mění, musí se tak dít velmi pomalu. Předpokladem slučitelným se vším, co víme, tedy je, že zákony jsou neměnné.

Při dlouhém hledání jednotné teorie přemýšlel Einstein o tom, zda Bůh „mohl stvořit Vesmír jinak; tedy zda nechává požadavek logické jednoduchosti nějakou volnost“. Co učinilo nebo kdo učinil nesčíslná rozhodnutí, která byla zjevně potřebná k vytvoření Vesmíru? Nevyhnutelnost znamená, že ve skutečnosti žádné alternativy nejsou. Z nevyhnutelnosti plyne, že Vesmír ani jiný být nemůže. Nic však nezaručuje, že Vesmír je zkonstruován takto rigidním způsobem.

*Pohledem zachytit záblesky
právě zrozené galaxie!*

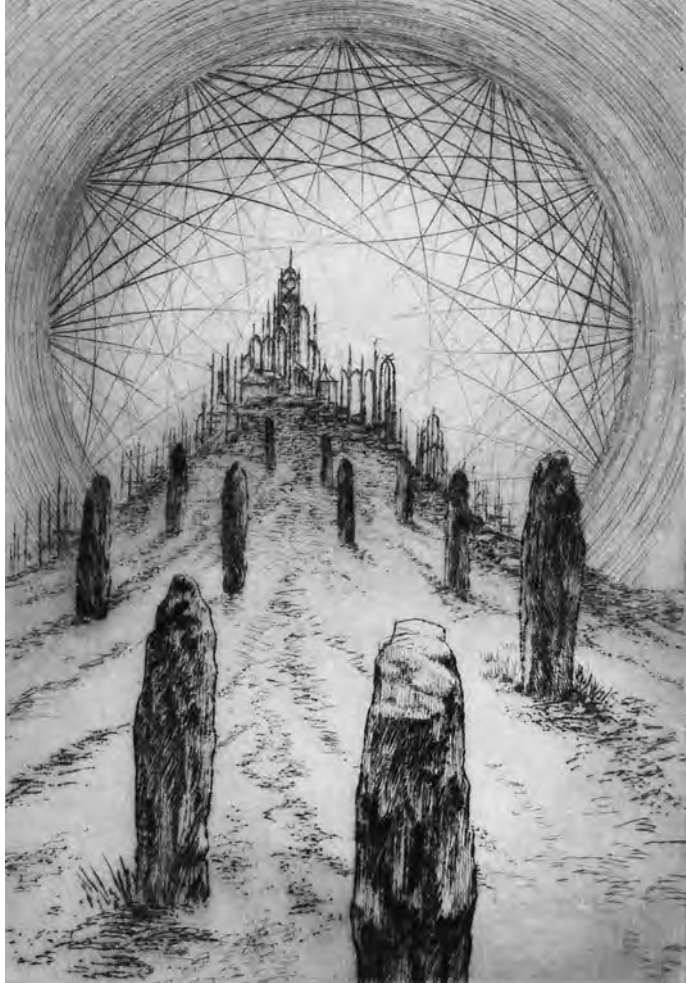
Všechny prvky periodické tabulky s protonovým (atomovým) číslem nižším, než má železo, vznikly Velkým třeskem, ovšem všechny prvky, z nichž jsme složeni my, totiž všechny prvky potřebné k životu, vznikly před sedmi miliardami let výbuchem jedné supernovy (přitom to byla ve Vesmíru lokální záležitost). Z nich se tvořila zrnka prachu (velká jednu tisícinu milimetru). Když uhlík narazil na prachové zrnko v prachové mlhovině, vznikaly chemické reakce, molekuly i aminokyseliny. Před pěti miliardami let vzniklo Slunce, stejně stará je i veškerá voda. Všechna energie Slunce se dál uvolňuje z jeho samého středu, životodárná energie, proudy fotonů zaplavují Zem. Černé díry jsou zbytky prvních hvězd, místa prvních galaxií. Také střed Mléčné dráhy je černá díra. Ve Vesmíru platí stejně jako ve fyzice elementárních částic, v biologii či umění, principy symetrie.

*Duše zná slova,
jež oscilují tam i zpět
vysoko kdesi nad zemí.
Kdo jednou uslyší je,
úžasem nejspíš oněmí.*

Existuje planeta, která se nejvíc podobá Zemi. Je od nás vzdálená jednatřicet světelných let. Obíhá hvězdu ve stadiu oranžového trpaslíka v souhvězdí Plachet. Pokud zde život skutečně existuje, měl by k vývoji k dispozici o miliardu let více než náš pozemský. Teoreticky by jednou bylo možné vyslat k této planetě pilotovaný let, který by při rychlostech blízkých rychlosti světla vzdálenost zvládl v rozpětí jednoho lidského života...

*Slovo je magické, slovo básníka,
slovo mystika, slovo proroka...*

Téměř sto let je známo, že se Vesmír už od Velkého třesku rozpínal, a toto rozpínání se postupně zpomalovalo. Před devíti miliardami let se však stalo něco, co urychlilo jeho rozpínání; podle vzdálených supernov urychlení způsobila takzvaná temná energie. Velkým třeskem vznikla všechna hmota, i ta temná. Tajemná hmota, která vysvětluje fungování galaxií, dosud nebyla objevena. Vesmír si vytváří svůj čas a prostor svou existencí.

Vzniku nám známého Vesmíru je blízká představa nekonečné tvůrčí vůle, jež připomíná biblický výrok: Na počátku bylo Slovo... Pochopit tuto sílu, vnímat ji a zachytit je dáno nadšencům vědy a mystikům.

Oblasti duchovního a fyzického světa představují jednu společnou existenci. Duchovní svět lze rozpoznávat i jinak než fyzickými smysly, pro fyzický svět to neplatí. Naše myšlenky a emoce se mohou volně pohybovat nezávisle na prostoru, fyzické tělo však podléhá fyzikálním zákonům.

*Kdybys byl, Vesmíre,
posetý démanty,
nic není to proti Lásce.*

V duchovním světě se mohla vyvinout téměř dokonalá forma *lidí*, o kterých duchovní literatura pojednává jako o *andělích*, případě hovoří o *světě andělů*. Duchovní bytosti nadané svědomím a srdcem se podílejí na evoluci fyzického světa. Připomeňme si svědectví Bible, jež potvrzuje spolupráci andělů při Božím stvoření světa a lidí.

Nejdůležitější částí *původního obrazu*, kterou je třeba předat *druhému já* a kterou je třeba *zdědit*, je *srdce* a motiv *nesobectví*, což jsou hodnoty určující lásku a tvořivost.

*Po hraně skleněného válce kráčíš,
uvnitř vtěsnány jsou davy –
jako po hradbách města procházíš se,
ze všech stran obléhaného všedností.*

Fyzický svět je díky konkrétnosti času a prostoru plný výzev a přirozených omezení, nic z toho však neovlivňuje jeho přitažlivost. Abychom byli schopni existovat, objevovat, tvořit, musíme překážky překonávat a neustále posunovat svou motivaci, hledat, učit se a konat, jen díky tomu rosteme. Díky tomu, že ve fyzickém světě vynakládáme veliké úsilí, můžeme pochopit nesobeckost srdce, tu vlastnost, jež nám přiblíží prvky božství. Takovéto poznání, docílené vlastním úsilím, předat nelze.

Sama příroda a přírodní zákony provokují k myšlenkám závratným pro člověka svázaného církevními dogmaty a dogmaty vědy, pro člověka bez fantazie možná nesrozumitelným, nepřijatelným. Je však možné, aby duše sama cestovala do Vědomí lidstva, do hlubin paměti i mystických výšin, a nechala se inspirovat, protože právě inspirace spojuje svět hmoty a svět ducha. Vědec i filozof, umělec i teolog sahají do Paměti kosmu a Vědomí lidstva, do výšin takových kmitočtů, odkud tážající se dostává odpovědi na své otázky. Zvídavost ho přenáší na samou hranici poznatelného i dále, vědec i umělec jsou obdařeni nápadem a inspirací, jakýmsi prozřením.

*Přijďte se, prosím, podívat,
jak slova budou tančit
kolem svíčky.*

Mnohé je nám předkládáno k vědění, mnohé je nám předkládáno k věření, přitom za vědecké se již leccos vydávalo. Sami musíme zvažovat a hodnotit argumenty a teorie, poměřovat je s vlastní zkušeností a potom citem rozhodnout. A přitom nezapomínat žasnout. Žasnout nad nepředstavitelně malými rozměry, převrácenými hodnotami rozměrů kosmických.

V kreativních okamžicích jako by se čas rozšířil, aby najednou obsáhl celou symfonii, anebo zcela novou myšlenku. Takové tvůrčí okamžiky pochopení, snění s otevřenýma očima, takové přístupy k Vědomí lidstva se odehrávají v komplexním, částečně nevědomém duševním stavu a obohacují nejen vlastní duši, ale zpětně i celé Vědomí lidstva.

*Do dlaně uchopit paprsek jara,
zelené mochničky očima přivítat...*

Už tam, v kvarcích, na samém počátku Vesmíru, bylo rozhodnuto, že vše směřuje k životu. Podle antropického principu všechny konstanty ve Vesmíru mají přesně takové hodnoty, které umožňují vznik života. Podle takzvané „slabé verze“ je logické, že život existuje právě v takové oblasti Vesmíru, která splňuje předpoklady k jeho rozvoji, podle takzvané „silné verze“ směřuje celý Vesmír k člověku jako ke svému vyvrcholení.

„Bůh stvořil člověka k obrazu svému,“ praví kniha Genesis. Kultury judaistická, křesťanská i islám se o tento výrok opírají. Tato moudrost jako by byla zapsána do nitra každého z nás. Dává smysl lidskému životu a odpovídá antropickému principu. Nekonečná inteligence je uložena v lidském mozku, ale jen inteligence nesmírně větší než lidská mohla vytvořit tak dokonalý systém, jakým je lidský mozek. Jak jinak vysvětlit systém jednoho sta miliard neuronů v jediném mozku, pospojovaných vlákny, jejichž celková délka přesahuje vzdálenost Země–Měsíc? Jak porozumět této tvůrčí síle...

Touha po Bohu a po poznání je věčná, bez ní by duše hladověly.

*Cesta ke světlu je jedna,
ač má tolik podob a tváří,
tak jako pravda je jedna,
jako tvůrčí kosmická síla,
naše inspirátorka.*

Evoluce kulminuje sjednocením duchovního a fyzického světa a výsledkem je zrození bytosti, která v sobě spojuje duchovní i fyzické já – člověka. Stejně jako v Univerzu nic nepřichází najednou, i lidská bytost začíná nejmenší možnou formou, zrozením, které je počátkem růstu podle přírodních zákonů; duchovní stránka bytosti neroste sama od sebe bez podstatného lidského přispění.

Podle zákonitostí ontogeneze zahrnuje lidský potenciál v sobě nejen dovršení původního obrazu, ale také stejný proces růstu, který vedl k uskutečnění tohoto obrazu. Duchovní vyvrání ke kvalitám pravého altruismu a obětavé lásce ovlivňuje všechno ostatní, čeho lze dosáhnout díky intelektuálním, uměleckým či jiným schopnostem a nadání.

*Proč dřív neviděl jsi, že závod o nic,
o vítězství heren, tanec jenom dokola
je barely a vrty spočítán...*

Žijeme v úplné závislosti na Vesmíru: jsme vybudováni z vesmírné pralátky (z kvarků a elektronů) jako všechna tělesa v celém kosmu. Jak neskonale málo pralátky Vesmír propůjčil našemu organismu! A ta trocha energie (z necelého gramu vodíku od Slunce, proměněného na energii), která stačí pro celý jeden život, je stejně miniaturní. Někdy se nás proto zmocňuje pocit nicoty před Vesmírem. Je to však jen „hmotná nicota“. Svým duchem je totiž člověk nesmírně velký, neboť poznává nekonečný Vesmír a dovede předvídat i budoucnost. Je to velké privilegium, jehož se nám – všem lidem bez rozdílu – dostalo. Při vědomí toho všeho by měl člověk převzít svůj díl odpovědnosti za toto nádherné místo na naší planetě, za naši planetu celou.

*Byl jenom krátký oddechový čas,
jak znovu nabrat síly
odhadnout jsme neuměli.*

Mnoho lidí je dosud bezradných, tápajících, nerozumí přírodním zákonům, jichž jsme nedílnou součástí, ani zákonitostem společenským. Jeden z důvodů nespokojenosti i znepokojení nad současným stavem společnosti je pocit bezcílného tápání v bludném kruhu pouze materiálních zájmů, což do blízké budoucnosti znamená bezvýchodnost. Takovou dominanci určuje nebezpečný cíl, totiž vlastnit víc, ještě víc, s důsledkem ostatní jedince i celé národy ovládat. To je falešná cesta, protože zdroje stále víc vyčerpané planety Země tomuto cíli brzy nebudou stačit a mezilidské i mezinárodní vztahy se vyostří úměrně z úbytkem nerostného bohatství, bojem o vodu, o zdroje výživy – a o to víc poroste agrese.

Lidský mozek a jeho okruhy jsou po letech evoluce naprogramovány tak, že zažíváme mnohem více touhy než uspokojení. Na odmítnutí a krocení chtění je založena teorie buddhismu.

Primitivní lidé museli ulovit mnohem více, než mohli zkonzumovat, protože potraviny nedokázali uchovávat. Totéž platilo o rozmnožování, aby se druh udržel. Problém nastal v moderní době, kdy je najednou stimulů nadbytek, ale původní mozkové okruhy zůstaly neměnné, proto nás mozek nutí chtít a konzumovat (potravu, sex, zábavu) více a více, ačkoli je všeho nadbytek. Mозek si totiž nedokáže všechno plně užít. Naplněná touha neznamená, že dokážeme prožít uspokojení.

*Do sedmi lístků zplaněly růže –
znovu je zušlechtuj,
ač lotos nenahradíš.
Bílé, čisté lotosové plátky
zkus objevit v sobě.*

Mozek většiny lidí ignoruje negativní informace, i když někteří jedinci nedokážou opustit pesimistický pohled na svět. Tento jev má zřejmě evoluční význam, ignorance negativních informací slouží k přežití jedince v nepříznivých podmínkách. V moderní společnosti to může hrát pozitivní úlohu při zvládnání stresu, může to působit proti depresím, ale optimismus se nesmí změnit v nedbalost a ignoranci faktů. A přestože jsou nervové procesy velmi vyspělé a složité, mozek někdy reaguje nesprávně a příliš optimisticky navzdory důkazům.

Mysl je produktem společenských interakcí, od narození se vyvíjí napodobováním jiných myslí. Je proto jedinečná, neopakovatelná a ovlivnitelná. Měli by na ni působit ti, kteří sami našli smysl života, protože lidé velmi potřebují vidět život smysluplný, aby stálo za to žít.

*Předepsán kružnici
v úžasu rozpoznáš
výchozí bod...*

Zejména dnes – po objevu antropického principu – nabyl výrok Immanuela Kanta hluboký význam, neboť dává smysl naší existenci v kosmu: „Dvě věci naplňují mysl vždy novým, rostoucím obdivem i úctou, čím častěji a déle o nich přemýšlím: Hvězdné nebe nade mnou a mravní zákon ve mně... Obojí přímo spojuji vědomím svého bytí.“

Ukápla kapka Boží přízně na tvořivá čela, na tvořivé ruce... Samoregulující se soustavy, k nimž patří lidská společnost, kyberneticky řídí samy sebe, nesmí však do nich zasahovat soustavné sebeničení.

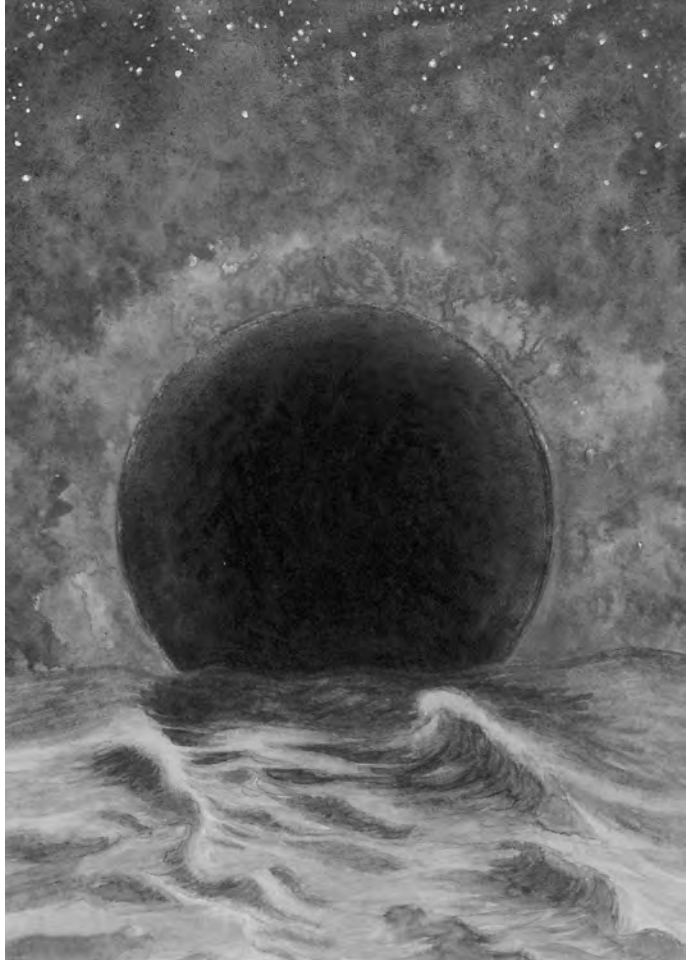
*Hned teď chceš rozpoznat nesmírnost Vesmíru –
můžeš ho vytužit z hrstičky země.*

*Oči by nestačily,
nohy by nesloužily...*

*Země je Bohem otevřená dlaň,
po žilkách osudu chodíme pěšky.*

Je více důvodů, proč bychom se měli zajímat o přírodní zákony a snažit se jim porozumět a mít o nich alespoň povědomí; jednak abychom si mohli novými objevy doplňovat velkou skládačku Vesmíru, také však proto, abychom mohli s těmito zákony žít v souladu, uvědomovali si, že jsou všeplatné, a hledali souvislosti přírodních zákonů se zákonitostmi společenskými.

Celý život Slunce provází – od zrodu až po jeho zánik – úporné úsilí odčerpát ze svých zásobáren co nejvíc energie a předat ji do ledového temného kosmického prostoru. Zamysleme se, nevede-li nahromaděná nevyužitá lidská energie k dobovačným válkám, k násilí, o to nebezpečnějším, že lidé disponují atomovou energií...

Vedeni touhou po zachování života na Zemi vedeme zápas proti silám destruktivním. Vedeni velikou touhou zachovat si lidství za všech okolností a posílit ho až do rozměrů duchovních měli bychom svůj dnešek podřizovat těmto nadějím a o tyto naděje zápasit. Vždyť Vesmír nezná pojem zla.

*Rozdáváš a usypáváš ze sáčeků
útržky myšlených slov,
jež směřují až na misály.*

*Rozdáváš a usypáváš ze sáčeků
střípky barevných skel,
jež zdobí okna katedrály.*

Příroda se neřídí jen podle teorie sobeckého genu, ale myslí i na prospěch celku, celého společenství. Musíme ji respektovat, hovoříme-li například o agresi, jíž jsme vybaveni pro přežití. Brzdou agrese je přátelství, také zvyklosti, etika a etiketa. V přírodě nalézáme příklady spolupráce celých společenství, příklady nesobeckosti uvnitř širší rodiny, vždyť každý živý organismus závisí na spolupráci vlastních orgánů, všech buněk. Na lidské spolupráci jsou založeny například nemocnice, záchranné čety, různá společenství, ostatně žádná organizace se bez spolupráce neobejde.

*Hledáš klíček k víře v člověka.
Hledáš padací most přes hlubiny,
padací most přes propasti,
rukou tápeš do neznáma –
hledáš přátelství...*

Z těch lidí, kteří nejdou jen za vlastním prospěchem, by měli být vybráni vedoucí, takoví, kteří mají přirozenou autoritu a dokážou nastavit systém. Měli by být zkušení, kdykoliv schopní poradit, jako by měli v ruce připravenou kouzelnou taktovku pro spoluhráče, kterou znovu sladí orchestr.

V přírodě panuje všeobecná vůle k životu a podle statistiků nás v životě potká mnohem více šťastných náhod než nešťastných, jako by nad námi bděli andělé strážní...

*Velikost ducha, který ochraňuje
před úpalem sžihavého slova,
musí být novým penízem,
novým platidlem.*

*Lidé se spojí stejnou vizí,
tenzí lásky a dobra, jež brání zlu,
nebo je alespoň s ním v rovnováze.*

Nic není neměnné, vše se vyvíjí až překvapivě rychle. Podle učení francouzského filozofa, kněze a přírodovědce Theilharda de Chardin vývoj člověka bude směřovat od kvantity ke kvalitě, od bodu alfa k bodu omega, neboť jeho cílem je člověk duchovní, přibližující se Bohu. Takový přirozený vývoj klade tento výjimečný muž do daleké budoucnosti, avšak již dnes pocítujeme naléhavou potřebu podobné změny a dáváme ji do souvislosti s příchodem Nového věku, který znamená především zodpovědnost nejen vůči sobě, rodině, ale i celé planetě Zemi. Právě zodpovědnost bude ta vlastnost, která člověka přiblíží Bohu, z jehož rukou ji může přejímat, nikdy však zneužít.

Rezonovat s tvůrčí Boží silou, podle ní Boha poznávat. Z veliké radosti, kterou přináší tvoření, z obří radosti a pocitu naplnění a úplnosti k Bohu směřovat, Boha poznávat... Citlivé duše rezonují s Láskou; mravní zákon v nás je součástí zákona Božího, je jeho zrcadlením. Bolestné je hledání v mládí, když se tážeme, jakému cíli bychom měli podřídit své dny, jak veliký by to měl být cíl?

Z podnětu jedné nekonečné tvůrčí síly Vesmír vznikl. Zatím se zdá, že je dál k tvému než k mému Bohu, mnohem dál než do středu Země a nekonečna. Teď je čas vložit veliké naděje v to, co daleko přesahuje nás samotné, do rozměrů tajemných, do rozměrů kosmických. Taková je síla slovy těžko vypověditelná, síla touhy.

*V ruce máš letenku do bezkonečna,
na nohou tíži, zkušenost svou,
jak navrací se život tam,
kde nedávno ještě byl – zloba taje.
Zas vyrostly narcisy sněhobílé,
jak po bílém sněhu zbylé.*

V adventní noci je planeta Země křišťalová, čirá a zvonivá, jemně sněhem poprášená. Vykročme do tajuplna, vyslovme díky a potom si přejme, hodně si přejme dosáhnout na hvězdy, křišťálky na klenbě z indiga. Jsme přitahováni k nim, symbolům duchovním. Kosmické varhany ozvučí durovou harmonií Zem a my, uprostřed blízkých hvězd, sami v radosti z nového zrození uslyšíme celý Vesmír.

Hvězdu v souhvězdí Hada prý obíhá diamantová planeta. Je mimořádně těžká, uhlík musí být v krystalické podobě.

*Na hlavu v dlaních položenou
se slunce pevně opírá,
předstírá, že ví,
jak nepodlehnout nalhávání, jak
vykročit ze stínu bludných kruhů...*

Barevné démanty padají na Zemi, na každý její kousek, do středu, do srdce. Jejich paprsky dopadnou do otevřené mysli, do sídla duchovní energie a obohaceny o lidskou zkušenost se vrátí zpátky.

Přichází čas naděje, čas očekávání, podobajícího se očekávání starozákonních lidí na příchod Mesiáše. Čas vkládání velikých nadějí v to, co nás přesahuje, co daleko přesahuje nás samotné do rozměrů kosmických. Tolik očekáváme od budoucnosti, tolik v ni věříme, že jsme ochotni obětovat jí dnešek! Taková je síla vnitřního očekávání, tak silně dynamická, že by člověk mohl snad i létat...

Nebojme se nových úkolů, a pokud možno se na ně dobře připravme, obávejme se však netečnosti a lhostejnosti. S údivem v očích nad důmyslností přírody žasněme nad její krásou, sklánějme se před všeobjímající Láskou prvoplánově obsaženou v Božím plánu.

Krása, krása nedostižná před námi ubíhá a hraje si na schovávanou a jako přelud mizí jako rosa pod paprsky ranního slunce. Jen hledej dál, člověče, hledej cíl svého směřování, abys naplnil svůj osud. Hledej povzbudivé obrazy a zaznamenávej je. Vždyť krása je znamením tajemství a připomínkou transcedence – vybízí ke snění o budoucnosti.

*Jak sněhové vločky okvětní lístky opadaly
do konviček šípkových čajů.
Mou rovnoběžku promysli
a domaluj důstojné erbovní růže.*

Krásné, lahodné a dobré slovo osloví naši lepší polovinu, osloví ony energetické hladiny, které v nás ozvučí touhu po něčem, co nás přesahuje, i když tomu zprvu nerozumíme. Slovo je velmi mocné, slova a myšlenky předcházejí činům, vždyť *na počátku bylo Slovo*, slovo jako dar od Boha.

Vnímáme nikdy nekončící mořské vlny, nasloucháme houslovým strunám i hudbě sférických varhan. Sáhnout si do nich, prsty je rozčeřit, ladit je! Tolik je všude poezie! Skryté dimenze v nás, Milostí zachytilné, dokážou povolání rozvinout do podoby srozumitelné naslouchajícím, vnímajícím obraz, hudbu i báseň. Světelné struny jako polární záře spojují nás, pozemšťany, s tím, co nás přesahuje.

*Přátelství voní po lipovém květu,
má tvar srdčitých listů,
lehce šumivých lístků,
vánku, jenž lehounce ovívá tvář,
vstřícnou tvář laděnou k úsměvu,
k uvítání přátel...*

Blízké duše mohou být od sebe vzdáleny v čase i prostoru, avšak potkají-li se, zdaleka už se rozpoznají.

V amfoře našel se pergamen se starým zápisem podobným Písmu. Svitky rozvinuli až lidé novověcí, aby poznali, že touha po Bohu je věčná, bez ní by duše hladověly. Když hranice vědění posunuli dál, chvíli se cítili být pány Země i Vesmíru, na Boha zapomněli. Do té doby však jen, než milníky poznatků se ještě víc rozprostřely a ukázaly, že obrovská tajemství dál čekají na odhalení...

*Z výšky na skořápku Zem se podívej
očíma vidoucíma od bodu omega,
z cílové roviny rozpozněj chyby...
Bílý bělásek tluče křídly
a nahlas říká si o perokresbu.*

Evolucí jedince je duchovní růst. Lidským bytostem v jejich růstu pomáhá síla, která nevychází z jejich vůle. Je to síla, která nás táhne k té obtížnější cestě. Na rozdíl od oblasti fyzické se lidský duch může v životě jedince vyvíjet velmi dramaticky a projít zásadními změnami: život nám poskytuje možnosti duchovního růstu až do konce. Ti, kdo dosáhnou tohoto růstu, mohou nejen užívat jeho plodů, ale poskytují je také světu. Jestliže se rozvíjíme jako jednotlivci, táhneme s sebou celé lidstvo, které se díky nám také rozvíjí.

*Kdy skončí jarní příprava,
úvodních statí úvody –
motýli už odletěli...*

Silou, která nás jako jedince nutí růst proti přirozenému odporu naší vlastní letargie, je láska. Právě díky lásce povznášíme sami sebe – a láskou k druhým pomáháme zase jim, aby se povznesli. Láska jako překročení hranic vlastního *já* je evolučním projevem. Evoluční síla, která je přítomna ve všech podobách života, se u člověka projevuje v podobě lásky. Právě ona je u lidí tou zázračnou silou, která poráží přírodní zákon entropie.

Milost je zdrojem síly, která nás nutí stoupat po žebříku lidské evoluce; entropie je tím, co nás sráží. Je to důvod, proč je mezi námi tak málo těch, kteří jsou ochotni naslouchat volání milosti. Vede nás k tomu, abychom milosti vzdorovali, zůstali na své příčce, anebo dokonce sestoupili na nižší, kde je život ještě méně náročný. Povolání k milosti je totiž povýšení na místo s větší odpovědností a mocí. Jestliže si uvědomujeme existenci milosti a pocítujeme její trvalou přítomnost, pak vnímáme i svou blízkost Bohu; potom prožíváme vnitřní klid a mír, který většina lidí nemá, na druhé straně však toto poznání přináší velikou odpovědnost.

*Senzory citlivá místa na Zemi rozpoznaly,
že nastal čas jediné veliké Lásky,
čas pro Tebe v nás, Bože.*

Vnímáme-li svou blízkost Bohu, cítíme se současně nositeli jeho síly a lásky. Jsme-li povoláni k milosti, znamená to strávit život péčí o druhé, sloužit jim a přinášet oběti, které se po nás žádají: jsme voláni z duchovního dětství do dospělosti. Milost přináší nejen pokoj, ale i povinnosti a závazky.

Lidé, kteří dospěli do stavu milosti a byl jim darován tento *nový život z nebes*, obvykle žasnou, co se s nimi stalo, a mají pocit, že tvůrcem těchto změn je někdo moudřejší a dokonalejší než oni sami. Uvědomují si, jak tajemný je to dar samostatně se rozhodovat a usilovně hledat nevyšlapané cesty, jež vedou krajinou vlastního života k identifikaci vlastního *já* s Bohem. Přítomnost milosti ukazuje, že člověk je středem Vesmíru, pro svou cestu však máme vyhrazený určitý čas a prostor. Vesmír se člověkem naplňuje...

Pokud skutečně nasloucháme *Bohu v nás*, pak většinou zjistíme, že nás tento *vnitřní hlas* nabádá, abychom si vybrali tu obtížnější cestu, která nás stojí více námahy. V každém z nás je ukryto celé lidstvo i prvotní hřích lenosti, ta všudypřítomná síla entropie, která nás unáší zpátky do bodu, z něhož jsme vyšli. Zlo má stejně přirozenou nenávisť k dobru jako dobro ke zlu. Naše angažovanost je jednou z cest našeho růstu.

Na cestě duchovního růstu nás vede neviditelná ruka a nepředstavitelná moudrost Boží neskonale přesněji, než by nás mohla vést naše vědomá vůle. Jestliže jsme takto vedeni, je naše cesta rychlejší. Cesta duchovního růstu vyžaduje odvahu, iniciativu a nezávislost myšlení.

*Když bude se ti zdát,
že do výčtu tvých ztrát
patří trsy orchidejí,
nevěř pomlouvám.*

Existuje mocná síla, která podporuje náš růst a rozvoj. Přítomnost této síly ukazuje, že něčemu, co je větší než my, na našem duchovním růstu nesmírně záleží. To něco nazýváme Bohem. Existence milosti je zjevným důkazem existence Boha, ale i toho, že Bůh má zájem na duchovním rozvoji každého jedince. Nejsme v tomto Vesmíru ztraceni. Naopak, přítomnost milosti nám dokazuje, že člověk je středem Vesmíru. Lidstvo se právě nalézá uprostřed evolučního skoku. Milost nám pomáhá, abychom neupadli, a díky milosti víme, že v cílové rovině budeme vítáni. Když je nejvíc tma, jsou nejvíce vidět hvězdy...

Aqua Vitae

Každý pocit probuzený v našem srdci vytváří elektrické a magnetické vlny, které vyzařují z našeho těla. Musíme však věřit v to, co se děje. Musíme si představovat, že se to právě stalo, a ne, že se to stane, že je to dlouhý pomalý děj, protože pocit energie je zrcadlo, které odráží náš pocit toho, co zažíváme v daném okamžiku, ne v budoucnosti a ne v minulosti. To, co si zvolíme, co chceme zažít ve svém životě, musíme nejdříve cítit ve svém srdci, jako by se to už stalo. Lidské geny mají přímý vliv na náš fyzický stav a emoce zpětně ovlivňují naše geny, protože existují energetická pole, která spojují vše dohromady.

*Hledáš klíček víry v člověka –
platidlo zatím nepoznané.
Odluka ode dneška není smysluplná.*

Částice psychické energie PSI, pojmenované podle písmena řecké abecedy Ψ , někdy hypoteticky nazývané mentiony, možná existují, protože nikdo nedokázal opak. Jasnovidectví může možná souviset s průnikem do jiného časoprostoru, kde to, co vnímáme jako minulost, přítomnost a budoucnost, se zřejmě stává relativním.

Někteří ezoterici tvrdí, že mozek je pouhým prostředníkem čehosi vyššího, všudypřítomné energetické inteligence, vědomí, jež je trvalou součástí Vesmíru. Odumřením mozku se tato energetická inteligence odpoutává a vrací se tam, odkud vzešla. Křesťané věří, že lidská duše odchází k Bohu, jiné vysvětlení může být takové, že to může být neznámý svět v jiném časoprostoru.

*Hospodář smazává dluh nebeskou houbičkou,
věčnou mořskou houbou
tvých záslužných činů.*

Švýcarský psychiatr Carl Gustav Jung se be nazval *střípkem nekonečného božství* a rozdělil nevědomí na povrchnější, individuální část, *osobní nevědomí*, a na hlubší *kolektivní nevědomí*, které je společné celému lidstvu. Kolektivní nevědomí je Bůh, vědění je člověk jako jednotlivec a osobní nevědomí je styčná plocha mezi nimi. Nevědomí je oblast, která je k člověku přátelská a laskavá.

Konečným cílem duchovního růstu je cesta, jež vede od bodu alfa k bodu omega, aby mezi Bohem a jedincem nebyl patrný rozdíl. Naše nevědomí je od samého počátku totožné s Bohem, proto můžeme cíl duchovního růstu spatřovat v tom, aby k božství dospělo i vědomé *já*. Přicházíme na svět proto, abychom jako jedinci obdaření vědomím vytvořili novou formu Boží existence.

Podle teorie antropismu byl už v samotném Velkém třesku, v samotných kvarcích zapsán vznik života, jenž vede až k nám, lidem, k člověku duchovnímu, k takovému, který poznává svůj úkol a poslání. Úžas a touha po poznání patří k základům lidského bytí. Vesmír se člověkem naplňuje, avšak pouze takovým, který poznává, že právě on, bytost duchovnějši, je jeho smyslem a nadějí.

Podle biblické knihy Genesis Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, aby byl obrazem Božím. Tato slova nejsou v rozporu s vědecky poznatelnou skutečností. Člověk po Bohu touží, touží se mu podobat, touží být lepší a pokračovat na své duchovní cestě, míří k bodu omega, ke Kristu, k metě našeho směřování.

*Když člověk vidí, že skálu by neunesl,
splétá si náhradní problémy –
jako by nevěděl, že vlastně živoří,
zbytečně láteří, svým očím nevěří...*

Do naší DNA Bůh zakódoval altruismus, zakódoval touhu po Bohu, ať už sám má jméno jakékoliv, totiž takové, jaké mu dali lidé. Bůh nerozlišoval, zda ta či ona skupina lidí, sdružená v té či oné církvi, v její náboženské větvi, se mu podobá více či méně, určující je touha být Bohu blíž a podobat se mu po stránce duchovní, to znamená duchovně růst. Vede nás to k představě Boha univerzálního pro všechny ty, kdo ho nezrazují, avšak vyznávají a ctí jeho zákony.

Víru neumíme vysvětlit. Bůh je v nás, anebo už je velice blízko nás. Kde má Bůh skutečný domov? V nás, anebo blízko nás, v chrámech Božích, v Univerzu. Je všudypřítomný, ví o všech našich skutcích, je připraven jako skutečný Otec nás všech pomoci nám a posílit nás v záměrech, které jsou mu milé...

Nekonečné jsou prostory skrytých dimenzí v nás i ve všem živém i neživém, kam ještě nikdy nikdo nedohlédl.

*Přátelství je plnost klasů zlatavých polí,
zlatá zář slunečnic dychtících po slunci,
vztažené dlaně k objetí,
duše vstřícné k naslouchání.*

*Účastné oči,
chce se mi říci:
máte svatozář!*

Nekonečné jsou prostory a světy skryté hmoty a energie, jež mohou být domovem pro světy duchovní, které lidskému zraku a chápání zůstanou asi ještě dlouho tajemstvím. Proč právě tam bychom nemohli Boha tušit a třeba i předpokládat?

Člověk vědecky i duchovně vyspělý se přiblíží bodu omega, až bude jednat ve prospěch nejen svůj, ale ve prospěch ostatních, ve prospěch lidstva, a stane se tak jakýmsi pomocníkem Božím.

Lidé dneška potřebují entuziasmus a slova naděje, aby mohli čelit výzám, které se vynořují na obzoru. Sny a naděje budou lidé dál zhmotňovat, aby úkoly, jež na ně čekají, dobře zvládli.

*Zas zlatem se prokreslil stromový trh,
blyštivým listím se břízky věncí,
v tónině tónem se barvy předhánějí.
Odjinud nikam, odnikud jinam cesty vedou,
zvenčí pozorují výprodej krásy.*

*Knoflíky z perletě zapnou a odpínají
jen jako ozdůbky, to máš jim věřit,
otázka je to pro ně života anebo smrti.*

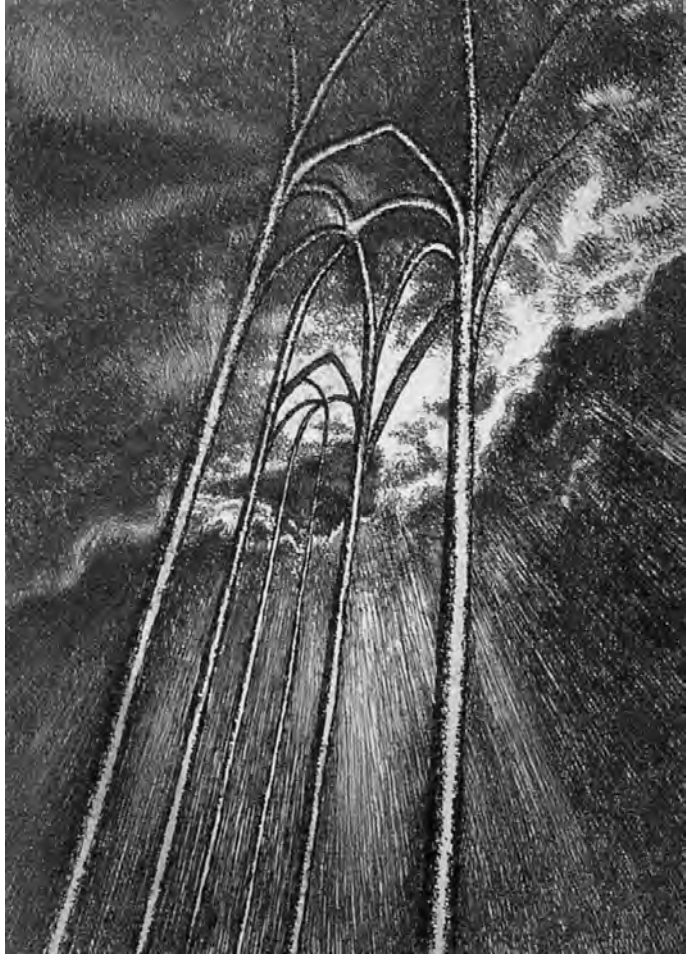
Osnovy pro vzácné koberce ze stříbrných a zlatých nití Slunce a Měsíce protkávané Láskou, koberce našich dnů, se chystají někde vysoko nahoře nad námi, na Zemi se potom dotvářejí, dotkávají rukama umělců, mužů a žen.

V plánu přírody je život jako celek, ne jeho jednotlivosti. Přátelství má v tomto řádu věcí své mimořádně významné místo. Jeho rehabilitace je tedy nanejvýš žádoucí, chceme-li k „nápravě věcí lidských“ alespoň trochu přispět.

*Přivři víčka, ucítíš
živný zlatý proud,
blížkost duše k rozpoznání.
Nastav dlaň, zachytíš
bez filtrů a kouřostěn
živý zlatý proud,
záblesk duše k rozpoznání.*

Každý, kdo je toho schopen, by měl vidět naši civilizaci v úplnosti, dívat se dál, do budoucnosti, protože bude záležet na tvořivých schopnostech co největšího počtu jedinců, dokonce snad celého národa, aby se co nejvíce lidí mohlo podílet na nápravě světa. Dnes, kdy jsme svědky stagnace obecné vzdělanosti, dílčí vědění, které produkuje všeobecný nadbytek informací, zakrývá skutečné pochopení světa a ti, kteří rozhodují, bývají málo kreativní, neznalí a nekompetentní. Důležité věci by měli rozhodovat lidé moudří, lidé s velkým rozhledem a přirozenou autoritou, kteří poznávají nejen rozumem, ale i citem a intuící, protože samo logické myšlení už nejspíš nebude stačit.

Lidstvo přežilo do dnešních dnů, protože v jeho vývoji bylo dobro a zlo přinejmenším v rovnováze, avšak čas ubíhá mnohem rychleji, rychlostí doslova závratnou, aniž bychom pocítili zpětnou vazbu, reakci na naše činy. Svět je neúprosně vtahován do jednoho malého prostoru – čidla v lidském genomu pravděpodobně vyhodnotí situaci a dají vyniknout altruismu, dnes tak výjimečnému. Pouze tehdy mohou vzniknout podmínky pro vytváření vztahů, které jsou nezbytné pro nové, rozumnější uspořádání světa. Snaha o sjednocení vědy a náboženství je tím nejvýznamnějším, co se dnes odehrává v intelektuálním životě. Je podnětná jak pro vědce, tak pro teology a filozofy, pro lidi duchovní i pro všechny ty, komu není lhostejná budoucnost naší planety.

EPILOG

Během posledních desetiletí se věda stále více odcizuje lidskému duchu, což činí ze vzácného úsilí paní Věry Ludíkové, se kterým pátrá po odpovědích v hlubinách lidské duše, probuzené nekonečnou krásou Univerza, ještě cennější a báječnější počín – zejména proto, že nám své postřehy tlumočí a vkládá do jasného světla soudobých vědeckých poznatků. Její kniha určená širšímu publiku a oslovující i čtenáře-laika je proto zvláště podnětná a inspirující.

Věřím, že jsme dospěli k nejpodivuhodnější éře lidských dějin. Vstupujeme do období, jež ohlašuje hlubší propojení mezi vědou, filozofií a náboženstvím, a s tímto vědomím můžeme své úsilí jasněji zaměřit na trvalý mír a šťastnou existenci celého lidstva.

Měli bychom si být vědomi, že cíl a obsah lidských činnů určuje citová vnímavost a rozumová způsobilost a jejich zřídlem je v obou případech srdce. Navíc jsou citová vnímavost i rozumová způsobilost v těsném spojení se spiritualitou. Daly vznik umění, vědě, filozofii a náboženství a staly se

pohnutkou bezpočetného historického a kulturního rozvoje. Všechny jmenované prvky, jež jsou člověku vlastní, představují samotnou esenci existence. Jsou podstatou Božího srdce.

Neuvěřitelný komplex vědeckých prvků i umělecké krásy, jež je dědictvím neživých bytí i živých bytostí, ani duchovní a mystické vlastnosti Matky Přírody se neobjevily pouhou náhodou.

Ve světle nejnovějších vědeckých poznatků jsou existenční aspekty Univerza mnohem zřejmější a pochopitelnější. Uvedu příklad, *temná hmota* ani *temná energie* nejsou lidskému oku viditelné, jejich existence byla zjištěna díky moderní vědě. Totéž platí pro *neutrína*, která se pohybují rychlostí větší než světlo. Pod tíhou těchto objevů se hrouťí dříve přijatá poznání a otevírá se cesta k novému chápání Univerza. Kromě toho je teorie multidimenzionálního Univerza, který přesahuje dnešní čtyřdimenzionální svět, předzvěstí vytvoření nového, zcela jiného konceptu existence.

V současnosti věda hledá nejzákladnější aspekty existence v neviditelném světě. Dříve či později nás naše hledání zavede za hranice ontologie k bádání, jehož součástí je i epistemologie a axiologie. To je okamžik, kdy lze očekávat, že věda vstoupí do říše kosmické mysli.

Žijeme v globální době, která sklízí plody světové civilizace. Je nám dáno, abychom se vzájemným pochopením propojili tradici a logiku západní civilizace s hloubkou a moudrostí civilizace východní. Věřím, že nesobecké srdce, laskavost a otevřenost paní Věry Ludíkové učiní z této útlé knížky most mezi Východem a Západem.

Vnímáme, že každé stvoření v Univerzu existuje a uchovává si život i hodnotu tím, že vytváří harmonii. Například pojem *nahoře* existuje pouze ve vztahu k pojmu *dole*. Podobně je tomu v případě pojmů *vpředu* a *vzadu*, *nalevo* a *napravo*, *světlo* a *tma*, *minulost* a *budoucnost*, *klid* a *napětí*, *šťěstí* a *zármutek*, *život* a *smrt* a bezpočet dalších příkladů tohoto vztahu, anebo, chcete-li, komplementarity. Prostřed-

nictvím takových párů vzájemných asociací se formuje existence.

Obdobně jako je tomu v pojmovém nebo přirozeném světě kolem nás, ani my lidé nemůžeme existovat, jsme-li osamoceni a izolováni. Abychom se vůbec mohli narodit, musí existovat vztah lásky – v ideálním případě vztah pravé a ryzí lásky – mezi naším otcem a matkou. Po narození o nás pečují naši rodiče, naše rodina a příbuzní, společenství, jehož jsme součástí, a to proto, abychom mohli růst, učit se a svůj život si uchovat. Život, který nám byl dán, můžeme ke zdravému, pevnému a zralému charakteru rozvíjet jen s podporou a péčí milujících srdcí.

Abychom si v pravém slova smyslu dokázali cenit života a pěstovat jej se zřetelem k jeho nejvyšší vzácnosti, je nezbytně nutné, abychom si cenili druhých a měli k nim úctu. Protože sobectví ničí vztahy a je příčinou konfrontace a konfliktu, měli bychom žít nesobecky namísto uplatňování vlastní sebestřednosti. To nelze nikdy dostatečně zdůraznit.

Výsledkem pozorování a výzkumu Charlese Darwina (1809–1882) byla teorie přírodního výběru „přežití nejschopnějších“. Dodnes se studenti přírodních věd učí Darwinovu teorii jako nespornou pravdu. Naneštěstí se tatáž teorie stala měřítkem našeho společenského života a správného chování. Posuzujeme-li naši společnost touto konkrétní optikou, vidíme *vítěze* a *poražené*, ty úspěšné a ty, kteří prohráli.

Je-li zákonem přírody, že nejslabší zahynou a pouze silný přežívá, pak bude svět navěky uvězněn v zápase o existenci. Pouze nejagresivnější lidé a nejkrutější zvířata zůstanou. Znamenalo by to, že naše evoluce je jen pro ty, jimž je vlastní brutální síla. Avšak i tyto evoluční „vítěze“ čeká na konci, poté co vydrancují své životní zdroje, jenom zkáza. Když však pohlédneme na přírodu blíže, před očima nám vyvstane docela jiný obrázek.

Přímo za oknem na dvorku nám kvetou křehké a krásné květiny, v tanci se na zahradě mihotají motýli a nad hlavami nám zpívají ve větvích ptáci své milostné písně. Pro mne

jako umělce představuje příroda ve všech svých podobách nejkrásnější umělecké dílo. Jak plyne čas, okamžik za okamžikem, příroda mění své tvary a barvy. Tento svět nekonečné krásy a lásky nepochybně malovala ruka největšího Mistra.

Chápání harmonie mezi dvěma protiklady je hluboce zakořeněno ve východní filozofii. Jejím spojením s konceptem nesobecké lásky, který vyrůstá z řeckých a křesťanských kořenů – základních prvků evropského dědictví –, máme k dispozici výzbroj, se kterou můžeme čelit výzvám našeho věku.

Rád bych se podíval na lásku z poněkud jiné perspektivy, než je obvyklé. Pravá láska se evidentně liší od prosté sympatie. Co je tedy onou kvalitou, která z lásky dělá lásku pravou?

Co by mohlo být, z hlediska harmonizujících se protikladů, antonymem lásky? Jak jsem se zmínil již dříve, například antonymem pro *vpředu* je *vzadu*, pro *minulost* je to *budoucnost*, pro *chlada* je to *horko*... Ale které slovo je protikladem lásky? Mnozí se domnívají, že je to nenávisť. Došel jsem ale k závěru, že to nenávisť není, tím antonymem je *obětování se*.

Pojmy *vpředu* a *vzadu* existují jako vzájemné protiklady, přesto se navzájem podporují – bez jednoho nemůžete mít druhý, bez prvního by druhý přestal existovat. Je snadné rozoznat, že oba existují v oboustranně přívětivém vztahu... To též platí pro *horko* a *chlad*, *minulost* a *budoucnost*.

A proto by antonymem *lásky* měl být také pojem, bez kterého *láska* v celé své plnosti a hloubce nemůže existovat. Tím pojmem je *obětování se*, protože obětovat se znamená schopnost existovat v oboustranně laskavém vztahu bezpodmínečné lásky.

Zdánlivá antonyma lásky, jako je *nenávisť* či *rozhořčení*, ani na jediný okamžik lásku nepodporují ani nepozdvihují; láska může být jejich prostřednictvím pouze zničena a udušena.

Jeden z nejkrásnějších příkladů obětavé lásky lze spatřit v lásce matky k dítěti. Vychovat malé dítě vyžaduje spoustu času a úsilí, přesto však svou oběť matka neprožívá jako bolest ale naopak jako radost.

Na úplný závěr svého epilogu bych rád vyslovil své krédo: Protože lidstvo už dosáhlo vysoké úrovně vědeckého poznání, nadchází doba, kdy bude také schopno potvrdit kosmickou a pravou podstatu existence – altruistickou lásku.

V blízké budoucnosti proto lidstvo prodělá velkou změnu paradigmatu. Nabudeme nové, revoluční pochopení našeho lidského světa a světa kolem nás, které nám umožní vytvořit nádhernou novou světovou kulturu. Konečně budeme moci nastolit trvalý mír s původními a ryzími kořeny.

Yoshimichi Katsumoto, malíř
výkonný ředitel Japan Society of Humanistic
Anthropology Association
hlavní poradce General Incorporated Association of Only
One Life – Live It!

SEZNAM VYOBRAZENÍ

Chrám II.	12
Zelený muž II.	20
Prométheus	26
Ruka s globem	34
Atomový věk	38
Universum	46
Posvátná krajina II.	54
Strom	60
Rovnováha	66
Iris	74
Zatmění umírajícího slunce	82
Posvátná krajina	90
Fénix	96
Ticho II.	106
Zelený muž	110
Aqua Vitae	114
Brána času	120
Chrám	130

OTISKY VESMÍRU

V Ě R A
L U D Í K O V Á

ilustrace

Petr Minka

grafická úprava

J. Moravec

sazba

Zdeněk Wagner

IceBearSoft

nákladem GRANTIS

v Ústí nad Orlicí v roce 2012